

Overweging zondag 22 augustus 2021 – Eenentwintigste Zondag door het jaar - Dominicuskerk Utrecht

lezingen: Jozua 17, 1-2.15-18; Ps. 34; Johannes 6,60-69

Zusters en broeders,

Hoe weldadig zou het zijn om eens gezamenlijk,
met echt iedereen, zonder aarzelen en volmondig
ja te zeggen over een voorstel of een keuze!
Met alle neuzen dezelfde richting ingaan, geen gedoe
over aarzelingen en bedenkingen bij deze en gene,
wat een verademing...

We zagen zo'n eensgezindheid bijvoorbeeld bij sommige sportteams
tijdens de afgelopen Olympische Spelen,
zulke beelden blijven je bij.

Zelf zie ik het gebeuren in het boek Jozua
waarin het volk Israël met volle overtuiging ja zegt
tegen hun leider en tegen God, voor me als een scène
uit een klassieke Hollywoodfilm, met afwisselend
grootse panorama's en close-ups van Jozua en zijn luisteraars.
Het indringende gesprek van Jezus met zijn leerlingen
bij de evangelist Johannes wordt al even beeldend verteld.

Die verbeelding helpt je vooral om je meer in te leven in het verhaal,
om feitelijk zelf de vragen en uitdagingen te beleven.
Waar sta je in het gebeuren van de Bijbel,
in het boek van de Levende, het verhaal van God met mensen,
van Jezus die de Blijde Boodschap brengt en belichaamt?

De keuzes in beide verhalen zijn natuurlijk wel iets anders
dan een keuze tussen een vakantie in de bossen of op een eiland,
een reis met de auto of per vliegtuig, tussen thuisblijven of gaan.
Het gaat letterlijk om de keuze voor het fundament van je leven:
op wie wil je bouwen, wie wil je volgen, aan wie vertrouw je je toe
zowel in het dagelijks leven als ook wanneer het erop aankomt?

Luisterend naar de Schriften weet je natuurlijk hoe wankel
de keuzes van het volk Israël en van Jezus' leerlingen bleken.
Israël dwaalde nogal eens af, niet alleen de latere leiders,
maar ook het volk zelf.

De leerlingen van Jezus hebben vaak de grootste moeite
om Jezus te begrijpen, laat staan te volgen.
Eén van het zal Hem zelfs overleveren in de handen van zijn tegenstanders.

Toch maken mensen telkens opnieuw goede voornemens,
of ze bevestigen hun eerdere beloftes,
en meer dan dat, ze doen dat soms publiekelijk.
Vandaag doet een zuster bij de dominicanessen van Beaufort
na vier jaar haar plechtige geloften, ze verbindt zich blijvend
aan deze kloostergemeenschap en aan de orde van de dominicanen.
Op de uitnodiging voor de viering in Beaufort
stond als simpel motto: *Fiat*, laat het gebeuren!

We zongen daarstraks Psalm 34: *Ervaart het ziet, mild is de Heer.*
God eist niet als een onverbiddelijke koning de volkomen nakoming
van je beloften en keuzes.
De Ene is een God van ontferming, van barmhartigheid,
met een hart dat ziet hoe je werkelijk bent, niet met ogen
die slechts fouten en mislukkingen tellen.
Dat hoeft Hij niet te doen, daar zijn we zelf wel zo sterk in!
Zelf kun je je ook wel situaties herinneren waarin je enkel kon zien
wat je fout deed, wat er mis gaat, wat onherroepelijk verkeerd ging...
Iemand vertelde me heel onlangs nog hoe zij alleen nog maar zag
waar ze was tekortgeschoten, waar ze het niet goed had gedaan...
Het is dan alsof je in een duistere tunnel of een neerwaartse spiraal bent,
zonder zicht op een ommekeer, op licht of een uitweg.

Deze dagen zien we dagelijks beelden uit Kaboel
waar het alsmaar onmogelijker wordt om per vliegtuig
een veilig heenkomen te bereiken...
Het is gemakkelijk om met een vinger te wijzen naar degenen
die faalden om tijdig in actie te komen terwijl Fransen en Britten dat wel deden.
Als historicus besef ik dat zo'n situatie bepaald niet uniek of ongekend is.

Ook in de duisternis wil onze God met mensen zijn.
Psalm 139 zegt treffend: Voor God is zelfs de duisternis licht.
God is Degene die telkens opnieuw je wil opvangen en dragen,
die de grond onder je voeten vormt en het licht op jouw pad,
óók als je het niet of nog niet eens beseft.

Misschien gaan er nog wel eens gedachten uit naar het beeld
van de Almachtige, een God als een alleskunner,
een bovennatuurlijke kracht, een soort spirituele Superman.
Misschien willen we daarmee eigenlijk zeggen, dat we aan God
alle macht zouden willen toevertrouwen, is het een eretitel.
Laten we maar erbij glimlachen als om de multinational
met de spreuk: Het moeilijke doen we vandaag,
het onmogelijke duurt iets langer.

God toont zich in de Schriften op allerlei wijzen,
en ook zelf hebben we heel verschillende ervaringen
van wie God is, hoe Hij je nabij komt, hoe hij de Ene en Levende is.
God woont niet in macht en kracht, al toont Hij die wel eens,
maar in Jezus treedt hij mensen van alle tijden tegemoet
als een mens in alles, behalve in de zonde.
Niets hield Hem af van God,
en wat je van God afhoudt is in mijn ogen zonde.
Ook Jezus was wel eens bruusk, afwijzend of kwaad,
niet alleen maar haast ergerlijk zoet en aibaar.

Kiezen voor God is kiezen voor leven waarin je verwacht
dat de Levende ons tegemoet komt, telkens weer,
erin geloven dat je Hem het beste kunt ontvangen
met open, lege handen,
met een hart vol van verlangen en met alle ruimte daarin
om beziel te raken en creatief te worden,
hartelijk en bezielend, ook voor anderen.
Met jouw open hand kun je een ander raken, doen opstaan,
jouw luisterend oor kan de zuchten van een ander
en de vreugde van haar en zijn hart ontvangen.

Kiezen voor de Levende is ook leven met echte vragen,
met uitdagingen en dilemma's, die zullen er zeker zijn.
We kunnen en hoeven geen messias te zijn,
maar we mogen en kunnen wel een verschil maken
door er te zijn als het erop aankomt,
als het alle verschil van de wereld maakt, voor wie je naaste wordt,
hier en nu.

Moge de Geest ons helpen om met vreugde te kiezen voor echt leven,
in vertrouwen op God die er was, is, en zal zijn: Laat het gebeuren!
Dat het zó mag zijn.

Otto Vervaart, lekendominicaan